

## USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Tomáše Herce a v právní věci žalobce: **V. E.**, zast. JUDr. Matějem Šedivým, advokátem, se sídlem Václavské náměstí 831/21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 4. 2024, č. j. OAM-46/BA-BA07-ZA03-2024, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 6. 2024, č. j. 20 Az 17/2024-28,

### t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

### O d ů v o d n ě n í :

#### I.

[1] Žalovaný shora označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl žalobcovu žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

#### II.

[2] Žalobce se proti napadenému rozhodnutí bránil žalobou u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“). Ten žalobu v záhlaví uvedeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) zamítl.

[3] Krajský soud neshledal uplatněné žalobní námitky důvodnými. V napadeném rozsudku nejprve poukázal na obsah § 16 odst. 2 zákona o azylu ve spojení s jeho § 16 odst. 4 a nastínil obecná východiska pro označení určitého státu za bezpečnou zemi původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, § 23c téhož zákona a čl. 37 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (procedurální směrnice). Podle těchto obecných východisek musí kompetentní orgán před zapsáním určitého státu na seznam bezpečných zemí původu shromáždit dostatečné informace o této zemi, průběžně je aktualizovat a zohlednit informace z jiných členských států, od Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu, Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, Rady Evropy a jiných významných mezinárodních organizací.

[4] V tomto směru krajský soud konstatoval, že Moldavsko je v České republice podle § 2 bodu 16 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců (dále jen „vyhláška“), považováno za bezpečnou zemi původu, a že v souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu (například rozsudek ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, či ze dne 8. 10. 2020, č. j. 10 Azs 232/2020-32) leží v takovém případě důkazní břemeno o prokázání opaku na žadateli o udělení mezinárodní ochrany. U bezpečné země se totiž presumuje dodržování mezinárodních závazků a neporušování práv vlastních občanů, tedy i dostupnost vnitrostátních prostředků ochrany. Krajský soud ve shodě s žalovaným dovedl, že žalobce relevantním způsobem nezpochybnil dostupnost řádné ochrany ve své vlasti. Přestože tvrdil, že měl obavy ze skupiny pašeráků drog, neboť byl jako příslušník armády svědkem zadržení jejich vozidla pašujícího drogy, neobrátil se ve své vlasti se svými obavami o ohrožení života na státní orgány ani na svého nadřízeného, což odůvodnil ničím nepodloženou úvahou, že tato skupina pašeráků je napojena na policejní či vojenské složky. Podle krajského soudu proto tvrzené žalobcovy obavy z újmy způsobené mu nečinností ze strany státních orgánů nevyplývaly z prožité situace a nebyly ničím podloženy.

[5] Krajský soud tedy dospěl k závěru, že důvody, pro které žalobce žádal o udělení mezinárodní ochrany, nebyly způsobitelné vyvrátit domněnku o Moldavsku jako bezpečné zemi původu. Výhrůžky ze strany soukromých osob a subjektivní obava z újmy nepředstavují důvody, které by mohly vést k přezkumu žádosti žalobce z hlediska jednotlivých forem mezinárodní ochrany za situace, kdy se ani nepokoušel využít dostupné prostředky ochrany v zemi původu. Krajský soud zde poukázal i na závěry plynoucí z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004-37, podle nichž pouhá nedůvěra ve státní orgány poskytující ochranu nezbavuje žadatele povinnosti využít primárně prostředků vnitrostátní ochrany. Měl-li žalobce nedůvěru v policejní složky, mohl se ku příkladu obrátit na Úřad veřejného ochránce práv. Skutečnost, že žalobce prostředky ochrany ve své zemi nepovažoval za účinné, neznamená, že účinné nebyly.

[6] Ani námitce, podle níž si žalovaný navzdory žalobcovu tvrzení o nečinnosti policejních složek neobstaral dostatek relevantních informací, krajský soud nepřisvědčil. Poukázal na to, že v případě bezpečné země původu žalovaný nemá povinnost shromažďovat informace o této zemi v takovém rozsahu, jako u plného meritorního přezkumu žádosti. Podle názoru krajského soudu proto bylo dostačující, vycházel-li žalovaný ze zprávy z října 2023 „Moldavsko, Hodnocení Moldavska jako bezpečné země původu“. Žalovaný by měl povinnost shromáždit další informace až ve chvíli, kdy by žalobce předložil důkazy o tom, že v jeho případě Moldavsko za bezpečnou zemi považovat nelze. Žalobci se nicméně v řízení o jeho žádosti nepodařilo vyvrátit domněnku, podle které je Moldavsko bezpečnou zemí původu. Vzhledem ke všem těmto skutečnostem se krajský soud ztotožnil s žalovaným v závěru o zjevné nedůvodnosti jeho žádosti.

### III.

[7] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) nyní brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností a navrhuje jej zrušit.

[8] Stěžovatel v kasační stížnosti žalovanému vytýká, že dovedl nedůvodnost jeho žádosti podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, aniž by posoudil bezpečnostní a politickou situaci

pokračování

v jeho zemi původu a zohlednil přitom stěžovatelem tvrzené azylově relevantní obavy. Stěžovatel totiž žalovanému sdělil, že v době svého působení v armádě odhalil na hraničním přechodu vozidlo s pašeráky drog, vůči kterým však nebylo zahájeno trestní stíhání, a že po tomto incidentu čelil výhrůžkám. Jeho kolegu pašeráci dokonce zbili. Podle něj je tedy zjevné, že pašeráci drog jsou propojeni s policejními či armádními složkami, a že jeho svědectví není žádané, protože zde panuje zájem na utajení celé věci.

[9] Dále stěžovatel rozporuje závěr krajského soudu, že jeho obavy plynuly ze soukromoprávního sporu, neboť k uvedenému incidentu s pašeráky drog došlo v době, kdy pracoval v armádě a byl tak v postavení orgánu veřejné moci. Kromě toho se potýkal s nečinností moldavské policie, z čehož usuzuje o jejím propojení s pašeráky drog a o zájmu na utajení věci. Hodnocení bezpečnosti země původu stěžovatele ze strany žalovaného tudíž neodpovídá jeho konkrétní životní situaci, v níž je kvůli nečinnosti policie vystaven pronásledování. Přestože moldavská policie přímo neporušuje lidská práva, činí tak nepřímo svou nečinností, kterou umožňuje ohrožení života a zdraví stěžovatele ze strany soukromých osob. Z tohoto důvodu mu měla být udělena minimálně doplňková ochrana.

#### IV.

[10] Žalovaný ve svém vyjádření navrhuje kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost podle § 104a odst. 1 s. ř. s., eventuálně ji zamítnout jako nedůvodnou. Má za to, že napadené rozhodnutí je ve vztahu ke stěžovatelem uváděným skutečnostem odůvodněno v dostatečném rozsahu, je dostatečné individualizované, přezkoumatelné, zákonné, věcně správné a netrpí stěžovatelem vytýkanými vadami. Závěry v něm obsažené vyplývají z logických a objektivně podložených úvah. Žádost stěžovatele žalovaný zamítl podle § 16 odst. 2 zákona o azylu jako nedůvodnou, protože stěžovatel neprokázal, že zemi jeho původu nelze považovat za bezpečnou. Podle názoru žalovaného krajský soud v nyní souzené věci postupoval v souladu s právními předpisy a ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu. Napadený rozsudek je srozumitelný a opírá se o relevantní důvody, ze kterých je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno v jeho výrocích. Žalovaný tedy uzavřel, že on ani krajský soud neporušili relevantní právní předpisy či mezinárodní závazky, a že se zároveň nedopustili procesních vad.

#### V.

[11] S ohledem na skutečnost, jak je kasační stížnost formulována, se Nejvyšší správní soud musel nejdříve vypořádat s otázkou přípustnosti předmětné kasační stížnosti podle § 104 odst. 4 s. ř. s.

[12] Kasační stížnost není přípustná.

[13] Podle § 104 odst. 4 s. ř. s., *kasační stížnost není přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.*

[14] Cílem výše citovaného ustanovení není omezit právo fyzických a právnických osob na přístup k soudní ochraně, ale zachovat kasační charakter řízení o kasační stížnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2020, č. j. 5 Azs 345/2020-17). Předně je nutné připomenout, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti

pravomocnému rozhodnutí krajského soudu (§ 102 s. ř. s.) a důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se proto musí upínat právě k tomuto rozhodnutí (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2003, č. j. 6 Ads 3/2003-73). To znamená, že „*uvedení konkrétních stížných námitek [...] nelze nahradit zopakováním námitek uplatněných v odvolání nebo v žalobě, neboť odvolací a žalobní námitky směřovaly proti jiným rozhodnutím, než je rozhodnutí přezkoumávané Nejvyšším správním soudem.*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2007, č. j. 8 Afs 106/2006-58). Neobsahuje-li kasační stížnost takovou argumentaci, je nutno na ni nahlížet jako na nepřipustnou, neboť se mýjí s kasačními důvody uvedenými v § 103 s. ř. s. (viz § 104 odst. 4 s. ř. s.).

[15] K obdobným závěrům dospěl Nejvyšší správní soud také v usnesení ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, podle kterého „*kasační stížnost, která beze změny opakuje žalobní tvrzení a nijak nereaguje na argumentaci krajského soudu, neobsahuje důvody podle § 103 s. ř. s., a bude proto jako nepřipustná odmítnuta (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Vyzývat stěžovatele k odstranění této vady (§ 109 odst. 1 s. ř. s.) není v takové situaci namístě. (...) V kasačním řízení je stanoveno povinné zastoupení advokátem především proto, aby kasační stížnosti byly sepsány právním profesionálem a byly argumentačně na úrovni. Pokud by se povinné zastoupení v kasačním řízení mělo vyčerpat tím, že advokát provede v textu žaloby výše popsané kosmetické změny a označí ji za kasační stížnost, stalo by se pouhou formalitou. O formalitu ale zákonodárci nešlo: naopak smyslem bylo umožnit v kasačním řízení pokud možno kvalifikovanou polemiku s argumentací krajského soudu. Tato polemika může být méně nebo více zdařilá; vždy však musí být z textu kasační stížnosti patrná alespoň nějaká snaha o to, reagovat na konkrétní závěry krajského soudu, zdůraznit přílehlavou judikaturu a přesvědčivě prezentovat ty žalobní argumenty, které žalobce pokládá za nejpádnější. V každém případě musí být z kasační stížnosti patrné alespoň to, že advokát napadený rozsudek četl. Z nynější kasační stížnosti to ale poznat nelze.*“

[16] Nejvyšší správní soud má za to, že právě uvedené závěry se týkají i předmětné kasační stížnosti. Stěžovatel v ní totiž v podstatné části opakuje své žalobní námitky, které již byly vypořádány krajským soudem, aniž by proti závěrům krajského soudu postavil vlastní konkurující argumentaci. Shoda textu kasační stížnosti se žalobou je v daném případě značná (viz dále). Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2017, č. j. 3 As 123/2016-40, stěžovatel sice může zopakovat svou žalobní argumentaci v případě, kdy ji krajský soud dostatečně nevypořádal, směřuje-li taková argumentace k existenci kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Nicméně není-li stěžovatel spokojen se skutkovým či právním posouzením věci, musí být z kasační stížnosti zřejmé, které závěry stěžovatel považuje za nesprávné a z jakého důvodu. Tímto směrem však argumentace v kasační stížnosti nesměruje. Stěžovatel v ní sám neuvedl, z jakých důvodů kasační stížnost podává, ani se nevyjádřil k otázce přijatelnosti kasační stížnosti (§ 104a s. ř. s.).

[17] Jedná-li se o samotný obsah kasační stížnosti a v ní vznesenou věcnou argumentaci obsaženou v čl. II (jemuž předchází odůvodnění návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti v čl. I - poznámka soudu), je třeba zdůraznit, že sestává ze dvou odstavců textu. První odstavec této části kasační stížnosti je téměř doslovně zkopírován z prvního odstavce odůvodnění žaloby s tím rozdílem, že zde stěžovatel zaměnil slova „žalobní argumentace“ a „žalobce“ za „kasační stížnost“ a „stěžovatel“ a vložil na úvod tohoto odstavce větu „že žalovaný správní orgán dovodil nedůvodnost žádosti stěžovatele dle § 16

pokračování

*odst. 2 zákona o azylu, aniž by se relevantně vypořádal s jeho žádostí, tj. nejprve posoudil bezpečnostní a politickou situaci v domovském státě stěžovatele, a následně tuto úvahu zasadil do kontextu konkrétních azylově relevantních obav prezentovaných stěžovatelem*“. Je zjevné, že stěžovatel v této pasáži polemizuje jen a pouze s napadeným rozhodnutím a postupem žalovaného, aniž by jakkoli reagoval na napadený rozsudek a v něm obsaženou argumentaci.

[18] Taktéž druhý (a současně poslední) odstavce odůvodnění samotné kasační stížnosti až na dále uvedenou odchylku ve formulaci uvozující části této pasáže opět představuje doslovnou kopii druhého odstavce odůvodnění žaloby. Odlišný je pouze uvozující text, v němž slova uvedená v žalobě ve znění: *„Žalobce se neztotožňuje se zamítnutím podané žádosti jako zjevně nedůvodné, neboť není pravdou, že by jeho obavy z vycestování do domovského státu vyvěraly toliko ze soukromoprávního sporu, neboť jak uvedl, (...)“* stěžovatel v kasační stížnosti modifikoval na text: *„Pokud napadený rozsudek dochází k závěru, že by obavy stěžovatele z vycestování do domovského státu vyvěraly toliko ze soukromoprávního sporu, tak stěžovatel uvádí, že se tento závěr nezakládá na pravdě, neboť (...)“*. Ve zbývajících částech se již text žaloby a kasační stížnosti zcela shodují. Ani v tomto případě se tedy nejedná o námitku, kterou by stěžovatel reagoval na rozhodnutí krajského soudu. Naopak zachovává argumentaci, kterou brojl proti napadenému rozhodnutí a domnívá, že pokud stejnou pasáž obsaženou v žalobě uvede jinými slovy, v nichž naznačí, že se vymezuje vůči napadenému rozsudku, jedná se o kasační námitky směřující proti napadenému rozsudku krajského soudu. Tak tomu však být bez dalšího nemůže. Stěžovatel totiž kromě shora citované změny uvozující pasáže tohoto druhého odstavce kasační stížnosti již pouze namítá, že hodnocení domovského státu ze strany žalovaného nevypovídá o jeho konkrétní životní situaci, že kvůli nečinnosti moldavské policie je ohrožen jeho život a zdraví a že mu měla být povolena minimálně doplňková ochrana. Nejvyšší správní soud tudíž neshledal v těchto „kasačních námitkách“ snahu stěžovatele reagovat na zcela konkrétní závěry krajského soudu obsažené v napadeném rozsudku vlastní přesvědčivou argumentací, v níž by s těmito závěry polemizoval, s výjimkou vyslovení zcela obecného nesouhlasu s nimi.

[19] Stěžovatel (ústí svého zástupce) na napadený rozsudek reagoval pouhým zkopírováním textu žaloby (s výše uvedenými nepatrnými stylistickými úpravami a dodatečnými výtkami vůči postupu žalovaného, jak bylo popsáno výše), aniž by se jakkoli k postupu, úvahám a závěrům krajského soudu obsaženým v napadeném rozsudku vyjádřil. V textu kasační stížnosti tak nelze dohledat žádnou polemiku s argumentací krajského soudu. Jinými slovy, kasační stížnost ani částečně nezpochybňuje rozhodovací důvody, na nichž krajský soud založil své závěry v napadeném rozsudku, ale míří výlučně proti rozhodovacím důvodům žalovaného, se kterými se již řádně vypořádal krajský soud. Jak uvedeno výše, taková kasační stížnost je nepřijatelná (§ 104 odst. 4 s. ř. s.), neboť se opírá jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s.

## VI.

[20] Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 104 odst. 4 a § 120 téhož zákona jako nepřijatelnou odmítl.

[21] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Kasační stížnost byla odmítnuta, tudíž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

**P o u ě n í:** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. září 2024

Mgr. Petra Weissová  
předsedkyně senátu